

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola s polským jazykem vyučovacím Návsí 190,
okres Frýdek-Místek**

Pod Výtopnou 190, 739 92 Návsí

Identifikátor školy: 600134032

Termín konání orientační inspekce: 2. a 3. květen 2002

Čj.	143 119/02-5096
Signatura	on2bv158

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola s polským jazykem vyučovacím v Návsí, Pod Výtopnou 190, okres Frýdek-Místek je malotřídní, ve školním roce 2001/2002 má dvě třídy s pěti ročníky a 32 žáky (kapacita 50 žáků). Do školy docházejí děti z obce a blízkého okolí. Po 5. ročníku přecházejí do úplné ZŠ s PJV v Jablunkově.

Ve výstavné a spravované budově z roku 1886 sídlí základní škola a mateřská škola. Škola je organizační složkou obce, její součástí je školní družina (kapacita 20 žáků). Stravování žáků je zajišťováno dovozem obědů. Základní škola má čtyři stálé, dva externí pedagogy (katolické a evangelické náboženství), jednu provozní pracovníci (školnice). Prostorové podmínky školy jsou velmi dobré, vybavení školním nábytkem a školními pomůckami je na standardní úrovni. Škola má dostatečné vybavení moderní audiovizuální a didaktickou technikou, provozní počítač, kopírovací stroj. Škole slouží malá tělocvična, areál části školní zahrady je úpravný, prostorově je vyřešen jako sportovní hřiště i učebna v přírodě, je využíván pro činnost obou škol i školní družiny.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Při hospitacích byla sledována kvalita vzdělávání z hlediska plánování a organizace výuky, podmínek, ve kterých výuka probíhala, užitých forem a metod, motivace a hodnocení žáků v hodinách, spolupráce a komunikace mezi žáky a učiteli.

Hodnocení kvality vzdělávání v 1. - 5. ročníku ZŠ

Byly provedeny blokové hospitace v předmětech český, polský a anglický jazyk, matematika, hudební výchova. V průběhu inspekce byly sledovány hodiny čtyř vyučujících ve třídách se spojenými 2. - 4. ročníky, dále v 1. a 5. ročníku.

Kontrolou bylo zjištěno, že ve všech ročnících je týdenní časová dotace hospitovaných předmětů v souladu s učebním plánem, probírané učivo je obsaženo v učebních osnovách příslušného ročníku i v tematických plánech vyučujících. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, škola má zpracované tematické plány pro všechny ročníky a všechny povinné předměty. Výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy.

Všechny sledované předměty jsou odučeny odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Učebny, ve kterých probíhala výuka, jsou dobře vybaveny, pedagogicky podnětné, funkčně a esteticky vyzdobené názornými materiály i výtvarnými pracemi žáků. Ve třídě mají vyučující k dispozici dostatečné množství učebních pomůcek, které jsou přístupné a ve vyučovacích hodinách využívány. Všichni žáci mají k dispozici učebnice a pracovní sešity, vyučující využívají další alternativní učebnice a učební texty, které v případě potřeby přinášejí do výuky, nebo si z nich kopírují určité části. V hodinách polského jazyka pracují žáci s žakovským časopisem Jutrzenka, který vydává Pedagogické centrum pro polské národnostní školství v Českém Těšíně s dotací MŠMT ČR. Funkční je i zavedená žakovská knihovna a v ní dostatečná zásoba individuálních titulů i soubory souvislé četby pro jednotlivé ročníky. Škola má k dispozici počítač, pouze však pro potřebu učitelů a jeho využití pro absenci tiskárny je velmi omezené. Tempo výuky bylo dynamické, s využitím každého časového prostoru, byly vřazeny časté relaxační chvilky. Vyučování probíhá podle rozvrhu, který odpovídá zásadám psychohygieny.

Vyučovací hodiny byly kvalitně připravené, dobře promyšlené a ve většině případů byly pokyny vyučujících zcela jednoznačné a jasné. Během vyučovacího procesu byl sledován především cíl výuky a vždy byl dán časový prostor na shrnutí učiva, hodnocení práce třídy a některých jednotlivců. Učitelky využily v hodinách různé metody procvičování a výkladu, samostatné práce s pracovními sešity, žáci pracovali i na tabuli při procvičování se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Celkově převládal frontální způsob výuky s prvky práce členěné na dané ročníky, kdy vyučující pracovala vždy s jednou částí (ročníkem) a ostatní ročníky plnily předem stanovené úkoly. Ve všech hodinách byl čas využíván bez prostojů, efektivně, jednotlivé aktivity byly za sebou logicky řazeny. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění učiva byly logické a funkční. Žáci byli kontrolováni, opravováni, prokazovali zájem a většinou velmi dobré znalosti.

Na počátku vyučovacího procesu si vyučující stanovily zřetelné a srozumitelné cíle vyučovacích hodin. Při vlastní výuce byly aplikovány hlavně metody komunikativní, žáci pracovali především s pracovními sešity, poznatky si zapisovali do sešitů a pracovních listů. Úroveň zápisů je srovnatelná, sešity jsou pozorně opravovány a je dbáno na správnost zápisů. V navštívených hodinách se využíval efektivně čas na jednotlivé aktivity. Z didaktických zásad byla respektována především zásada přiměřenosti a individuálního přístupu.

Žáci byli téměř ve všech hodinách aktivizováni vstupními motivačními metodami (recitace, soutěže). Pravidelně byli žáci během výuky oceňováni ústní pochvalou za dobrý výkon. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního nebo písemného projevu daného celku, včetně rozboru nesprávných sdělení a zápisů.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi vstřícná, založena na důvěře a na standardní úrovni, pro vyjádření vlastního žákova názoru byl prostor poněkud menší. Žáci byli jako osobnosti respektováni. Komunikace vyučujících, pohotovost a jazyková správnost byla ve všech hodinách velmi dobrá a totéž se týká i neverbální komunikace. Učitelky mají pozitivní a citlivý přístup k žákům.

Hodnocení kvality vzdělávání

V hodinách byly podmínky, ve kterých výuka probíhala, hodnoceny jako velmi dobré, totéž se týká problematiky plánování a přípravy výuky, neboť hodiny byly promyšlené a efektivní. V oblasti motivace a hodnocení byl kladen důraz především na žakovu samostatnost, průběžnou aktivizaci a motivaci. V hodinách byla úspěšně užita vnější i vnitřní diference, byly respektovány individuální schopnosti žáků.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Celkově je kvalita vzdělávání v sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy rozpracovala záměry a priority výchovně vzdělávací práce školy školního roku 2001/2002 a orientovala se především na organizační mezníky a vzdělanostní cíle, které jsou dány zvládnutím učebních plánů, schopnostmi žáků pracovat samostatně. Z výchovných aspektů je věnována pozornost prevenci sociopatologických jevů, rozvoji přátelských vztahů a pomoci slabším spolužákům. Krátkodobé stanovené cíle jsou reálné, jako motivační

jednotící linka slouží konkretizace do přímé práce školy. Dlouhodobé koncepční záměry a priority výhledové výchovně vzdělávací práce školy nejsou stanoveny.

Výuka ve škole probíhá v 1. - 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 a jeho verzi pro základní školy s polským vyučovacím jazykem (schváleno MŠMT ČR dne 25. června 1999, čj. 21 592/99-22). Rozvrh hodin plně respektuje minimální hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schváleném učebním plánu. V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí tři nepovinné předměty – katolické a evangelické náboženství a sborový zpěv. Ve škole pracuje velmi úspěšně divadelní kroužek, velká pozornost je věnována individuálnímu doučování žáků.

Pro dva integrované zdravotně postižené žáky jsou zpracovány individuální učební plány. Dokumentace je podložena potřebným vyšetřením, reedukace probíhají mimo vyučování i formou individuálního přístupu.

Plánování není pojato jako ucelený systém, koncepce a dlouhodobé cíle nejsou stanoveny, činnost vychází z ročního plánu a z aktuálních potřeb. Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitelky školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Organizování

Ředitelka školy má vysokoškolské pedagogické vzdělání, vykazuje 16 let pedagogické praxe. Ve funkci ředitelky školy je od roku 1998.

Vzhledem k pracovním náplním a různým pracovním dobám ředitelky, učitelek, vychovatelky a dalších externích učitelů plní úkoly metodického sdružení operativní pracovní jednání, aktuální otázky spojené s výchovně vzdělávacím procesem jsou řešeny průběžně - dle potřeb.

Školu tvoří dvě třídy s pěti ročníky: I. (1. a 5.), II. (2. 3. 4.), celkově s 32 žáky. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právní předpisům.

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	4	2	0
2.	7	4	1
3.	6	3	0
4.	7	3	0
5.	8	2	1
Celkem	32	14	2

Pedagogické rady se konají pětkrát ročně, pracovní porady a operativní jednání jsou dány potřebou. Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu a stanovenou formou.

Vybavení je standardní, třídy jsou průběžně vybavovány novým nábytkem, škola má dvě televize a videa a běžně užívanou audiotechniku. Škola je zařazena do první vlny projektu Internet do škol, prostorové podmínky jsou připravené.

Rada školy není zřízena, velmi aktivně však pracuje Matice školská (Macierz Szkolna), což je sdružení rodičů včele s dvanáctičlenným výborem. Podílí se organizačně i finančně na mimoškolních akcích pro žáky, rodiče, prezentuje práci školy v obci, vyhledává sponzorskou

síť. Vnější informační systém školy je organizován standardně, čtyřikrát ročně se konají třídní schůzky, další informace o svých dětech mohou rodiče získat ve škole u daného pedagogického pracovníka, kdykoliv vznikne potřeba. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, osobním jednáním, vývěskami na chodbě školy. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, osobní dokumentace žáků a zaměstnanců je řádně zabezpečena před zneužitím.

Škola spolupracuje nejčastěji s MŠ, která sídlí v téže budově, část jejich školní a hlavně mimoškolní činnosti je koordinována, využívají společná zařízení. Další kontakt udržuje škola se ZŠ s PJV v Jablunkově, kam přechází převážná část dětí po absolvování 5. ročníku.

Prezentace práce školy na veřejnosti je systematická, probíhá formou uskutečněných společenských a sportovních akcí, informačních letáků, článků v místním tisku. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 je z hlediska obsahu zpracována v souladu s právní normou, zestručněná podoba jí ubírá na sdělnosti a vypovídající charakteristice.

Organizačního uspořádání školy je funkční a informační systémy školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy používá nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční. Učitelský sbor tvoří čtyři ženy: ředitelka, tři učitelky, z nichž jedna má úvazek na dvou školách (výuka AJ) a navíc vykonává funkci vychovatelky ŠD. Výuku náboženství vykonávají další dva externí pracovníci. Odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci na tomto stupni ZŠ mají všichni pedagogové, stejně příznivé je i věkové složení sboru (dvě učitelky jsou ve stáří do 35 let, dvě do 45 let). Týdně je vyučováno 26 hodin. Projevila se potřeba věnovat se cíleně učitelům s krátkou praxí formou metodických konzultací a vzájemných návštěv v hodinách.

Pedagogický sbor má zájem o další vzdělávání. Nejčastěji využívá akcí Pedagogického centra pro polské národnostní školství v Českém Těšíně a Služeb školám ve Frýdku-Místku. K prioritám patří jazykové a počítačové kurzy. Systém stimulování a pravidelného hodnocení pracovníků je vytvořen.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka provádí kontrolní a řídicí činnosti prostou formou a podle potřeb. Nejčastěji jsou to kontroly výkonů žáků, vedení povinné dokumentace a hospitační činnost. Práce ostatních učitelů je sledována většinou denním kontaktem.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny stupněm velmi dobře.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání probíhá v podmínkách, které umožňují koncepční a systematickou práci, jež probíhá se značnou podporou pracovníků školy. Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina má jedno oddělení s celkovým počtem 18 zapsaných žáků, provoz je zabezpečen jednou kvalifikovanou vychovatelkou s pracovním úvazkem 62% ve školní družině a 9% úvazkem (tj. 2 hodin AJ) výuky na této základní škole a další výukou na ZŠ s PJV v Mostech. Přechody mezi pracovišti jsou koordinované a bez časové tísně. Rozsah denního provozu družiny je stanoven od 11:25 do 15:00 hodin.

Družina je umístěna v prostorách, které poskytují podmínky pro veškeré mimoškolní aktivity. Místnost je estetická a bezpečná s odpovídajícím hygienickým zázemím. Materiálně je družina standardně vybavena pro rekreaci i různorodou zájmovou činnost, může také využívat veškeré školní prostory: tělocvičnu, zařízení a vybavení mateřské školy, hřiště a zahradu. Pitný režim je celodenně zajištěn ve školní jídelně.

Celoroční plán ŠD je vypracován, denní činnost vychází z kalendáře tradičních i aktuálních akcí školy a družiny, zahrnuje především odpočinkové a zájmové aktivity. Rozborem výkazů a týdenních plánů bylo zjištěno, že zvýšená pozornost je věnována výtvarným a manuálními aktivitám, zájmům a motivovanému pobytu v přírodě.

Režim školní družiny je vypracován, žáci i rodiče s ním byli na počátku školního roku seznámeni. Dokumentace je vedena přehledně a funkčně v souladu s platnou legislativou. Obecně závazná vyhláška městského zastupitelstva v Návsi stanovila výši příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD ve výši 4,- Kč na den a žáka. Výběrem v hotovosti byla obcí smluvně pověřena vychovatelka. Konkrétní využití této částky v loňském roce je hodnoceno jako efektivní.

V době konání inspekce se projevila ukázněnost a zájem dětí pro danou činnost, vztahy mezi vychovatelkou a žáky jsou vstřícné a přátelské.

Prostorové podmínky školní družiny jsou velmi dobré. Provoz školní družiny je po personální i materiální stránce kvalitně zajištěn, výchovně vzdělávací činnost je plánována, její zaměření vychází z daných podmínek.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 37/98-Rud/486 ze dne 27. května 1998;
2. třídní knihy pro školní rok 2001/2002, třídní výkazy a katalogové listy žáka, žákovské knížky žáků, sešity a písemné práce žáků;
3. řád školy, organizační řád, rozvrhy hodin, učební plány tříd;
4. výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001;
5. záznamy z pedagogických rad, pracovních porad,
6. Plán práce školy na školní rok 2001/2002 s přílohami;
7. plán kontroly a řízení pro rok 2001/2002;
8. dokumentace školní družiny (přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit, zápisový lístek, zápisový lístek);
9. podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou školy;
10. dokumentace žáků se zdravotním postižením;

11. kritéria pro poskytování odměn, osobních příplatků a příplatků za třídnictví.

ZÁVĚR

Výuka probíhá ve shodě s učebními osnovami daného vzdělávacího programu Základní škola. Podmínky, ve kterých vzdělávání probíhá, lze hodnotit jako velmi dobré, v principu jsou uplatňovány zásady školského managementu. Výsledná kvalita vzdělávání ve zhlédnutých hodinách byla také hodnocena jako velmi dobrá.

Od předchozí inspekce v roce 1998 došlo k posunu především ve stavebních úpravách budovy a interiéru, estetizaci, kvalifikovanosti sboru. Klesl počet žáků.

Škola plní v obci velmi úspěšně komunitní funkci. V celkovém hodnocení má škola vytvořeny podmínky pro plynulou a úspěšnou práci.

Pozitiva:

- Velmi úspěšné zvládnání obtížného úkolu - organizace výuky spojených ročníků ve dvou třídách.
- Tradiční a dlouhodobá úzká spolupráce MŠ, ZŠ a ŠD při organizaci společných akcí pro rodiče a obec.
- Úzká spolupráce s příbuznými základními školami a se základní školou, kam přecházejí žáci po 5. třídě. Stálé kontakty s bývalými žáky, sledování jejich úspěšnosti.

Negativa:

- Nemá vytvořena koncepce školy, její hlavní priority, plán dalšího vývoje.

Doporučení:

- Vytvořit koncepci, marketingový plán.
- Metody a formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků rozšířit o samostudium, vzájemné náslechy a návštěvy v hodinách.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Šárka Hanušová	Mgr. Šárka Hanušová
Člen týmu	Mgr. Kazimír Worek	Mgr. Kazimír Worek

V Karviné dne 15. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. května 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Halina Waclawková

Mgr. Halina Waclawková
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy:KÚ	2002-06-05	143 146/02-5096
Zřizovatel: Obec Návsi	2002-06-05	143 147/02-5096

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány